

[Himmelstrup.]

indførelse af særlige forvaltningsdomstole her i landet, selvom det står anført som en art løfteparagraf i forfatningsforslaget, utvivlsomt er noget, som hører fremtiden til. Under en diskussion om justitsombudsmandsinstitutionen, som for nogen tid siden fandt sted — det var vist i ugeskriftet „Juristen“ — og hvori deltog fremtrædende juridiske personer, blev det i hvert fald fremhævet, jeg tror det var af professor, dr. Max Sørensen, at spørgsmålet om indførelse af forvaltningsdomstole er noget meget fjernt her i landet. Jeg har heller ikke tænkt mig, at det skulle gå på den måde, som det ærede medlem hr. Bomholt frygtede, at justitsombudsmanden særlig skulle kaste sig over „den lille tjenestemand“. Hvis det blev tilfældet, ville virksomheden jo kun omfatte rene kværvulanterier, rene småting. Jeg mener, at justitsombudsmanden netop skal have sin opmærksomhed henvendt på de områder af forvaltningen, hvor den — det må man sikkert erkende — i de senere år har overtaget store magtbeføjelser, som tidligere har ligget et helt andet sted, nemlig på rigsdagen.

I modsætning til det ærede medlem hr. Bomholt vil jeg gerne give lovforslaget min allervarmeste anbefaling. Jeg synes, det er godt og rigtigt, at man har indføjet denne løfteparagraf, § 55, i forfatningsforslaget. Jeg anser det for en meget vigtig bestanddel af hele det såkaldte grundlovsforlig, ved hvis tilblivelse det ærede medlem hr. Bomholt jo har spillet så stor en rolle. Denne opfattelse næres i de allerfleste af de kredse, der har været med til at slutte det såkaldte grundlovsforlig, og det har vi også fået indtryk af gennem den førstebehandling af forfatningsforslaget, som fandt sted for ganske kort tid siden, og hvor vistnok samtlige hovedtalere udtalte sig særdeles anerkendende også om denne del af aftalen om den nye forfatning.

Det gælder den højtærede statsminister i hans fremsættelsestale, det gælder også det ærede medlem hr. Hans Hedtoft, og jeg synes, der var langt større interesse og mere varme i tonen og i de ord, hvormed

det ærede medlem hr. Hans Hedtoft omtalte forfatningsforslaget som helhed og derunder også, ganske vist i forbigående, dette lovforslag, end i den omtale, det ærede medlem hr. Bomholt gav det. Det gælder i høj grad de bemærkninger herom, som venstres ordfører gjorde, og det gælder ganske særlig den omtale, det konservative parti har givet dette lovforslag både gennem partiets hovedordfører, det ærede medlem hr. Karl Olsen, som, tror jeg, brugte den vending, at vi venter os ganske overordentlig meget af det, og dets anden ordfører, det ærede medlem hr. Rasting, der også udtalte sig særdeles anerkendende om og anbefalende for lovforslaget. Selv det ærede medlem hr. Aksel Larsen omtalte det forsåvidt med anerkendelse og med det ønske, at lovforslaget ville blive gennemført. Der har således været en meget stor tilslutning til den opfattelse, at lovforslaget om rigsdagens ombudsmand var en så vigtig, integrerende del af det samlede grundlovsforlig, at det absolut burde gennemføres. Ja, der er måske også dem af grundlovsforligets fædre, der nærer den opfattelse, at selvom forfatningsforslaget af denne eller hin grund skulle strande, må rigsdagen tage selvstændigt initiativ og gennemføre dette lovforslag.

Også fra embedsmandsside har man, i hvert fald tidligere, været inde på dette, at der trænges til en særlig kontrol på de områder, der her er tale om. Jeg henviser til forvaltningskommissionens syvende betænkning, den, som udkom i 1950, side 15—19, det afsnit, der hedder: rigsdagskontrol med administrationen, hvor man anbefaler denne institution som en parallel til en kontrol på det almindelige retlige område, en parallel til den kontrol med forvaltningens rent finansielle dispositioner, der blev gennemført i 1926. Den højtstående embedsmand, der dengang var formand for forvaltningskommissionen, udtalte sig i virkeligheden særdeles anerkendende herom.

Jeg vil iøvrigt ikke benægte, at jeg tillægger det nogen vægt, at der ude i landet er stærkt gehør for talen om en lovgivning på dette område. Jeg har i hvert fald gjort den erfaring — og jeg tror flere har gjort den